

Muutosehdotukset Metadatasuosituksen 2018

Metadatasuositus asiakaswikissä: <https://www.kiwi.fi/x/v4R7B>

- (Toteutetut) Muutokset metadatasuositukseen -alasiivu: <https://www.kiwi.fi/x/sLI7B>

16.3.2018 järjestetyn päivytystapaamisen tallenne: <https://connect.funet.fi/pgqbx0msitqn/>

Sisälllys:

- [Yleisiä muutoksia](#)
- [OpenAIRE](#)
- [\[LISÄTTY SUOSITUKSEEN\] Uusia kenttiä](#)
- [\[LISÄTTY SUOSITUKSEEN\] Ehdotus korkeakoulujen alayksiköiden metadatakentiksi](#)
- [\[LISÄTTY SUOSITUKSEEN\] Korjattavia kenttiä](#)
- [\[LISÄTTY SUOSITUKSEEN\] Tarkennettavia kenttiä](#)

Yleisiä muutoksia

- Tunnisteiden muotoilusta tullut suositus: kaikki tunnisteet tulee tallentaa verkko-osoitteina, ei pelkinä tunnisteina. Koskee DOI- ja ORCID -tunnisteita, mutta DSpaceen tekniikan vuoksi DOI-tunnuksesta tulisi tallentaa vain numero-osa.
- URL/JURI -eroa tarkennettava tai pohdittava pitäisikö tarkenteet muuttaa uri url. [Keskustelu jatkuu tämän eron vaikutuksista, joten suositusta ei toistaiseksi muuteta.](#)

OpenAIRE

[Ohjeistuksesta](#) tulossa uusi versio 4.0, luonnos täällä: <http://openaire-guidelines-for-literature-repository-managers.readthedocs.io/en/latest/>. Uuden version kommentointi avoimena 28.2. asti.

Metadatasuositukseen liittyvät muutosehdotukset:

- Rahoittaja (Funding Reference) korvaa (oletettavasti) EU-projektirahoitustunnisteen (Project Identifier). Kentät dc.relation.grantnumber ja dc.relation.projectid voitaisiin yhdistää yhteen kenttään, jonka tarkenne voisi olla alla olevissa uusissa kentissä mainittu funder tai vaihtoehtoisesti funderid, jolloin dc.relation.funder-kenttään voisi tallentaa rahoittajan nimen.
- Julkaisuun liittyvät aineistot (Related Identifier) yhdistää kaksi tietoa, teoksessa käytetyt lähteet (Publication reference) ja tutkimusdataviitteen (Dataset Reference). Kentät dc.relation.reference ja dc.relation.dataset voisi yhdistää, tai ne tulee yhdistää viimeistään OpenAIRE-rajapinnassa.
- Julkaisutyyppi (Publication Type) [COAR Resource Type Vocabularyn](#) mukaan, ei enää omaa OpenAIRE-tyypittelyä. Kenttä dc.type.publication ei olisi enää yhtä suoraan sidottu OpenAIREen, vaan varattu COARin julkaisutypille.
- Pääsyoikeus (Access Rights) [COAR Access Rights Vocabularyn](#) mukaan, jossa closedAccess on korvattu metadata only access -lausekkeella. Ilmeisesti sanat voi päivityksen jälkeen kirjoittaa erikseen, eli: open access, embargoed access ja restricted access. Kenttä dc.rights.accesslevel:n tarkenteen voisi lyhentää pelkäksi access-sanaksi, sillä accessrights-tarkenteella on oma käyttötarkoituksensa.
- Aineistoversio (Publication Version) tulossa COAR Version Types Vocabulary, joka korvaa alunperin ehdotetut viisi versiotyyppiä. Kenttä dc.type.version pysyy samana. Kentässä voi vaihtoehtoisesti käyttää Journal Article Versions (JAV): Recommendations of the NISO/ALPSP JAV Technical Working Group:n versiotyyppejä:
 - AO = Author's Original
 - SMUR = Submitted Manuscript Under Review
 - AM = Accepted Manuscript
 - P = Proof
 - VoR = Version of Record
 - CVoR = Corrected Version of Record
 - EVoR = Enhanced Version of Record
 - NA = Not Applicable (or Unknown)
- Kokotekstin sijainti (Fulltext Location), uusi pakollinen tieto. Kenttään tulisi tallentaa yksiselitteinen tieto kokotekstin sijainnista (http://openaire-guidelines-for-literature-repository-managers.readthedocs.io/en/latest/field_fulltextlocation.html#aire-file). Käytännössä tämä lienee suomalaisten julkaisuarkistojen kohdalla sama kuin aineiston tunniste ([Resource Identifier](#)), koska URN:t ovat käytössä.
- Kohderyhmä/yleisö (Audience) poistuu käytöstä, mutta ei ollut alunperinkään käytössä julkaisuarkistojen metadatasuosituksessa. Ei vaadi toimenpiteitä.

HUOM! Muutoksia ei tehdä suositukseen ennen kuin OpenAIREn uusi versio on valmis, erityisesti koska uudessa versiossa käytetään muitakin formaatteja kuin Dublin Corea (Datacite, OpenAIREn oma formaatti) ja uuden version muutoksia on taustoitettu ja perusteltu melko vähän.

[LISÄTTY SUOSITUKSEEN] Uusia kenttiä

DC-kenttä	Selite
-----------	--------

	<p>Pohdittava: dc.type-kentän tarkenteiden lisääminen omiksi sivuikseen vai lisätietona yläsivulle? Esim. dc.type.coar.</p> <ul style="list-style-type: none"> Type-kentästä käytetyistä aineistotyypeistä tehtävä listaus ja koottava julkaisuarkistojen kanssa yhdessä lista suositeltavista termeistä, koska nyt kentän käyttö on melko kirjavaa. (Samun mukaan listauksen saa ulos järjestelmästä skriptillä, joka hakee kaikki esiintymät type-kentästä.)
dc.contributor.groupauthor	<p>Yhteisötekijä tai ryhmä julkaisun tekijänä</p> <p>Yhteisötekijän nimen voi tallentaa tähän kenttään, jos halutaan erotella yhteisötekijät (organisaatiot, työryhmät) ihmistekijöistä tilastoinnin tai jonkin muun syyn vuoksi. Muussa tapauksessa kaikki tekijät voidaan tallentaa dc.contributor.author-kenttään. Kontrolloidun sanaston käyttö on suositeltavaa, jos se on mahdollista. Suomalaiset yhteisönimet löytyvät Fintosta: http://finto.fi/cn/fi/ ja kansainväliset yhteisönimet VIAF-tietokannasta: https://viaf.org/. Erotta alayhteisön nimi yhteisön nimestä piste-välilyönti -yhdistelmällä. Toistettava kenttä.</p> <p>Huomioita: Lisätietoja yhteisön nimen muotoilusta löytyy Kansalliskirjaston toimijakuvauspalvelun wikistä: https://www.kiwi.fi/x/rgwvBQ (110 - Otsikkomuoto - yhteisön nimi). Yhteisötekijän ja henkilötekijän erottelu voi DSpace-julkaisuarkistoissa olla tarpeen etusivun selailulistauksien vuoksi. Tekijäselaus voi näyttää erikoiselta, jos mukana on paljon organisaatioiden tai työryhmien nimiä.</p> <p>Esimerkit: Jyväskylän yliopisto. Agora Center. Agora Game Laboratory Kansanterveyslaitos. Terveydenhuollon tutkimusyksikkö Tiedon saatavuus -työryhmä</p>
dc.coverage.spatial	<p>Julkaisun kattavuus (paikka)</p> <p>Julkaisun maantieteellinen kattavuus, kuten maa, kaupunki tai alueen koordinaatit, mitä julkaisu käsittelee. Maantieteellisen paikan merkinnässä suositellaan käytettävän kontrolloitua asiasanastoa tai ontologioita, kuten YSO-paikat -ontologiaa: http://finto.fi/ysopaikat/fi/. Kansainvälisten paikkojen osalta nimen muotoilu voi tarkistaa VIAF-tietokannasta: https://viaf.org/. Koordinaatit voi tallentaa WGS 84 -järjestelmän mukaan asteina, minuutteina ja sekunteina (DMS) tai desimaaliasteina (DD). Kentän käyttöön on hyvä olla yhtenäistä julkaisuarkiston sisällä. Toistettava kenttä.</p> <p>Huomioita: Karttasovellukset eivät osaa lukea DMS-muodossa tallennettuja koordinaatteja, jos pituus- ja leveysasteiden välissä on WGS 84:n mukainen kauttaviiva (/), DMS-koordinaateilla hakien tyhjä välilyönti asteiden välissä riittää erottimeksi. Desimaaliasteita (DD) käytettäessä asteen ja desimaalin välissä tulee olla piste (.), ei pilkku (,).</p> <p>Esimerkit: Kansalliskirjaston sijainti DMS-koordinaateilla N 60°10'13.3"E 24°57'01.5", DD-koordinaateilla 60.170361, 24.950417</p> <ul style="list-style-type: none"> YSO-paikat, jotta konteksti löytyy helposti (mahdollisimman tarkka paikka olisi hyvä) Kansainvälisiä suosituksia: VIAF Koordinaatit <ul style="list-style-type: none"> Ainakin kolme tapaa merkitä koordinaatteja: <ul style="list-style-type: none"> Asteet, minuutit ja sekunnit (DMS): 41°24'12.2"N 2°10'26.5"E asteet ja desimaaliminuutit (DMM): 41 24.2028, 2 10.4418 desimaaliasteet (DD): 41.40338, 2.17403 Mietittävä käyttötarkoitus, ei voida ajatella vain mahdollista haravointia muualle, myös käyttäjien ymmärrettävä mistä on kyse MARC-ohjeet http://marc21.kansalliskirjasto.fi/bib/01X-04X.htm#034 hyväksyvät myös desimaalimuodon käytön, toinen muoto (asteet, minuutit, sekunnit eli esim. N 60°10'13.3"E 24°57'01.5") MARCissa eri kenttään http://marc21.kansalliskirjasto.fi/bib/250-270.htm#255 Historialliset paikat (SAPO? Suomalainen Ajallinen PaikkaOntologia) SAPO ei ole julkisessa käytössä Finnalla saattaa olla käyttöä näille tiedoille
dc.coverage.temporal	<p>Julkaisun kattavuus (aika)</p> <p>Julkaisun ajallinen kattavuus, kuten vuosikymmen, vuosisata tai ajanjakso, jota julkaisu käsittelee. Suosituksena on tallentaa ajanjaksot numeroin, esim. 500-1400; ei 1980-luku, vaan 1980-1989. Ajanjaksojen nimitykset tulee tallentaa dc.subject-kenttään, esim. renessanssi, keskiaika, antiikki. Jos ajallista kattavuutta ei tiedetä tarkasti, voi tallentaa arvion aikavälistä. Älä käytä vuosiluvun katkaisemiseen erikoismerkkejä. Toistettava kenttä.</p> <p>Huomioita: ISO 8601 -standardin mukaan ajanjakson erotinmerkkinä tulisi käyttää kauttaviivaa (/), mutta väliviivan (-) vakiintuneen käytön vuoksi kauttaviivan käyttö ei ole yleistynyt. Kummalla tahansa erotinmerkin käyttö on hyväksyttävää, mutta erotinmerkin käytön tulee olla yhtenäistä julkaisuarkiston sisällä.</p> <ul style="list-style-type: none"> DCMI hyväksyy numeeristen ajanjaksojen lisäksi nimetyt aikakaudet, mutta tätä ei oteta käyttöön metadatasuosituksessa Finnalla saattaa olla käyttöä näille tiedoille
dc.description.edition	<p>Julkaisun painosmerkintä</p> <p>Julkaisun mahdollinen painosmerkintä, jos sellainen on tarpeen merkitä, esim. 2. painos, erikoispainos, juhlapainos. Painostieto tulee tallentaa julkaisun metadataan niin kuin se on merkitty itse julkaisuun.</p>

dc. descripti on. provena nce	<p>Julkaisun elinkaaritiedot</p> <p>Julkaisun proveniensi-/muokkaushistoriatiedot. Usein järjestelmässä automaattisesti luotava kenttä, kun julkaisun metatietoja tai tietueeseen tallennettu(j) ja tiedosto(j) ja muokataan. Kentän tietoihin tallennetaan miten tietuetta tai siinä olevia tiedostoja on muokattu, milloin muokkaus on tehty ja kuka tietuetta on muokannut. HUOM: tietosuojasyistä kentän tulee näkyä vain rajatusti. Toistettava kenttä.</p> <p>Huomioita: Julkaisun elinkaaritiedot tallentuvat DSpace-järjestelmässä automaattisesti, mutta kentän tiedot näkyvät tietoturvasyistä vain järjestelmän pääkäyttäjille.</p>
dc. identifier .doi	<p>Julkaisun DOI-tunnus</p> <p>Julkaisuarkistoon tallennetun teoksen pysyvä DOI-tunnus. HUOM: Muualle kuin omaan julkaisuarkistoon viittaava DOI-tunnus tallennetaan dc.relation.doi-kenttään.</p> <p>Huomioita: Pääosa kotimaisista julkaisuarkistoista käyttää URN-tunnuksia, DOI-tunnukset viittaavat useimmiten muualle tallennettuun julkaisuun.</p>
dc. relation. funder	<p>Rahoittaja</p> <p>Julkaisun tai julkaisuun liittyvän tutkimusprojektin tai vastaavan rahoittajan nimi. Suositellaan kontrolloidun sanaston käyttöä, jos mahdollista. Suomalaiset yhteisönimet Fintossa: http://finto.fi/cn/fi/ ja kansainväliset yhteisönimet VIAF-tietokannassa: https://viaf.org/. Erota alayhteisön nimi yhteisön nimestä piste-välilyönti -yhdistelmällä. Toistettava kenttä.</p> <p>Esimerkit: Suomen Akatemia. Biotieteiden ja ympäristön tutkimuksen toimikunta</p> <p>Arabian kulttuurisäätiö Christine och Göran Schildts stiftelse</p>
dc. relation. pid	<p>Muu pysyvä tunniste</p> <p>Toisen organisaation julkaisuarkistossa tai alkuperäisartikkelin julkaisijan käytössä oleva pysyvä tunnus. Tallenna pysyvä tunnus kokonaisuena verkko-osoitteena. HUOM: On pidettävä huolta, ettei tunnus resolvoidu oman julkaisuarkiston tunnuksiksi ja näin "kaapata" julkaisua toiselta organisaatiolta tai julkaisijalta. Toistettava kenttä.</p> <p>Esimerkit: https://doi.org/doi.10.1234/ABCD123456 http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2016081812345</p>
dc. relation. url	<p>Muu verkko-osoite</p> <p>Kustantajan, muun organisaation tietokantaan tallennetun (alkuperäis)julkaisun verkko-osoite tai muu julkaisuun liittyvä verkko-osoite. Kaikki julkaisuun liittyvät verkko-osoitteet ja pysyvät tunnisteet voi tallentaa tähän kenttään, jos ei ole tarvetta erotella tunnisteita ja verkko-osoitteita toisistaan. Toistettava kenttä.</p> <p>Esimerkit: http://www.julkaisuarkisto.fi/handle/123456789/12345 https://www.kiwi.fi/</p> <ul style="list-style-type: none"> Tarkenteeksi tässä käyttötarkoituksessa .url voi olla harhaanjohtava, olisi hyvä keksiä paremmin tilannetta kuvaava tarkenne
dc. relation. urn	<p>Muu URN-tunnus</p> <p>Toisen organisaation julkaisuarkistossa tai muualla käytössä oleva julkaisun URN-tunnus. Tallenna URN kokonaisuena verkko-osoitteena. HUOM: On pidettävä huolta, ettei tunnus resolvoidu oman julkaisuarkiston URN-tunnuksiksi ja näin "kaapata" julkaisua toiselta organisaatiolta. Toistettava kenttä.</p> <p>Esimerkki: http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2016081812345</p> <ul style="list-style-type: none"> Tarkenteeksi tässä käyttötarkoituksessa .urn voi olla harhaanjohtava, olisi hyvä keksiä paremmin tilannetta kuvaava tarkenne
dc. rights. copyright	<p>Muu tekijänoikeustieto</p> <p>Muu selite pääsyoikeudesta, esimerkiksi kustantajan vaatima tekijänoikeustieto: © [kustantajan nimi]. Tallenna tekijänoikeustieto samassa muodossa kuin se on merkitty julkaisuun. Toistettava kenttä.</p> <p>Huomioita: Kenttä on lisätty, koska aiemmin tähän käyttöön ohjeistettu dc.rights.accessrights-kenttä on varattu DSpace-järjestelmässä sisäistä pääsyoikeustoimintoa varten.</p>
dc. subject. cn	<p>Yhteisönimet (Samu taitaa tietää tästä enemmän). Liittyy järjestelmään, ei oteta yleiseen suositukseen.</p> <ul style="list-style-type: none"> epästandardin dc.organization-kentän tilalle mietitty kenttä

[LISÄTTY SUOSITUKSEEN] Ehdotus korkeakoulujen alayksiköiden metadatakentiksi

Alla olevassa taulukossa ovat ehdotukset käytettäväksi Dublin Core -kentiksi, jos korkeakoulussa on tarpeen tallentaa tiedekunnan, laitoksen, oppiaineen tai muiden vastaavien alayksiköiden tiedot julkaisun metadataan. Julkaisuarkiston sisäisen yhtenäisyyden vuoksi kenttä voi olla kaikissa vaihtoehdoissa joko contributor- tai subject-alkuinen. Saman alkuisen kentän käyttö saattaa helpottaa metadatan ymmärrettävyyttä, jos tietoja haravoidaan muihin tietokantoihin pelkistetyssä, tarkenteettomassa formaatissa, eli pelkinä Dublin Core -elementteinä.

DC-kenttä	Selite
dc.contributor.department	Laitos (korkeakoulussa) Kenttään voi tarvittaessa tallentaa julkaisuun liittyvän korkeakoulun laitoksen nimen. Pudotusvalikon käyttö on suositeltavaa kirjoitusvirheiden minimoimiseksi. Julkaisuarkiston sisäisen yhtenäisyyden vuoksi kenttä voi olla kaikissa korkeakoulujen alayksiköiden nimiä koskevissa kentissä joko contributor- tai subject-alkuinen. Saman alkuisen kentän käyttö saattaa helpottaa metadatan ymmärrettävyyttä, jos tietoja haravoidaan muihin tietokantoihin pelkistetyssä, tarkenteettomassa formaatissa, eli pelkinä Dublin Core -elementteinä.
dc.contributor.faculty	Yksikkö tai tiedekunta Kenttään voi tarvittaessa tallentaa julkaisuun liittyvän korkeakoulun yksikön tai tiedekunnan nimen. Pudotusvalikon käyttö on suositeltavaa kirjoitusvirheiden minimoimiseksi. Julkaisuarkiston sisäisen yhtenäisyyden vuoksi kenttä voi olla kaikissa korkeakoulujen alayksiköiden nimiä koskevissa kentissä joko contributor- tai subject-alkuinen. Saman alkuisen kentän käyttö saattaa helpottaa metadatan ymmärrettävyyttä, jos tietoja haravoidaan muihin tietokantoihin pelkistetyssä, tarkenteettomassa formaatissa, eli pelkinä Dublin Core -elementteinä.
dc.subject.degreeprogram	Koulutusohjelma Kenttään voi tarvittaessa tallentaa julkaisuun liittyvän korkeakoulun koulutusohjelman nimen. Pudotusvalikon käyttö on suositeltavaa kirjoitusvirheiden minimoimiseksi. Julkaisuarkiston sisäisen yhtenäisyyden vuoksi kenttä voi olla kaikissa korkeakoulujen alayksiköiden nimiä koskevissa kentissä joko contributor- tai subject-alkuinen. Saman alkuisen kentän käyttö saattaa helpottaa metadatan ymmärrettävyyttä, jos tietoja haravoidaan muihin tietokantoihin pelkistetyssä, tarkenteettomassa formaatissa, eli pelkinä Dublin Core -elementteinä.
dc.subject.discipline	Oppi-/pääaine Kenttään voi tarvittaessa tallentaa julkaisuun liittyvän korkeakoulun oppi-/pääaineen nimen. Pudotusvalikon käyttö on suositeltavaa kirjoitusvirheiden minimoimiseksi. Julkaisuarkiston sisäisen yhtenäisyyden vuoksi kenttä voi olla kaikissa korkeakoulujen alayksiköiden nimiä koskevissa kentissä joko contributor- tai subject-alkuinen. Saman alkuisen kentän käyttö saattaa helpottaa metadatan ymmärrettävyyttä, jos tietoja haravoidaan muihin tietokantoihin pelkistetyssä, tarkenteettomassa formaatissa, eli pelkinä Dublin Core -elementteinä.
dc.subject.specialization	Opintojen suuntautumisvaihtoehto Kenttään voi tarvittaessa tallentaa julkaisuun liittyvän opintojen suuntautumisvaihtoehdon nimen. Pudotusvalikon käyttö on suositeltavaa kirjoitusvirheiden minimoimiseksi. Julkaisuarkiston sisäisen yhtenäisyyden vuoksi kenttä voi olla kaikissa korkeakoulujen alayksiköiden nimiä koskevissa kentissä joko contributor- tai subject-alkuinen. Saman alkuisen kentän käyttö saattaa helpottaa metadatan ymmärrettävyyttä, jos tietoja haravoidaan muihin tietokantoihin pelkistetyssä, tarkenteettomassa formaatissa, eli pelkinä Dublin Core -elementteinä.

[LISÄTTY SUOSITUKSEEN] Korjattavia kenttiä

DC-kenttä	Syy korjaukseen
dc.contributor.organization	Muuta otsikko: Opinnäytteen tai julkaisun tekopaikka Opinnäytteen tai julkaisun hyväksyneen organisaation, tiedekunnan tai oppiaineen nimi. Toistettava kenttä.
dc.identifier.[tunnisteen lyhenne]	Selitteen korjaus: Julkaisuarkistoon tallennetun teoksen pysyvä tunniste, kuten DOI, Handle tai URN. Jos pysyvää tunnistetta ei ole, teoksen URI/URL tallennetaan dc.identifier.other -kenttään. Tunnisteet voidaan tallentaa dc.identifier.other -kenttään myös, jos ei ole tarvetta tarkentaa mistä tunnisteesta on kyse. Huomioita: Kokonaisten verkko-osoitteiden tallentaminen DOI:n tapauksessa aiheuttaa teknisiä ongelmia DSpace-julkaisuarkistoissa, pelkän numero-osan tallentaminen toimii paremmin. <ul style="list-style-type: none"> Verkko-osoitetta ei saisi sotkea tunnisteisiin. Mutta tunnisteet tulisi tallentaa kokonaisina verkko-osoitteina (uusi suositus, Jyrki Ilva tietää tarkemmin). Uuden suosituksen mukaan DOI-tunnisteet pitäisi ORCID:ien tapaan ilmoittaa kokonaisina verkko-osoitteina Kokonaisten verkko-osoitteiden tallentaminen DOI:n tapauksessa aiheuttaa teknisiä ongelmia DSpace-julkaisuarkistoissa, pelkän numero-osan tallentaminen on parempi (viesti Samulta myöhemmin)

dc.identifier.isbn, dc.relation.isbn, dc.relation.isversionof	<p>Kirjaa kenttään pelkkä tunnus ilman lyhennettä "ISBN". Numerotunnus mahdollisuuksien mukaan väliviivoineen, muussa tapauksessa yhtenä numerojonona, ilman välilyöntejä tai väliviivoja.</p> <ul style="list-style-type: none"> Tunnuksen perään voi relation-kentissä tallentaa aineistomuodon sulkeissa, jos niin haluaa. Esim. (epub), (painettu) jne.
dc.identifier.uri	<p>Kentän korjaus:</p> <p>Julkaisun URI Julkaisuarkistoon tallennetun julkaisun URI. URI:lla ei tässä metadatasuosituksessa ole tunnisteroolia, vaan se toimii vain verkko-osoitteena.</p> <p>Lisäys huomioihin: Muussa kuin DSpace-pohjaisessa julkaisuarkistossa uri-tarkenteen voinee vaihtaa url:ksi, mutta DSpace-järjestelmässä kentän pitää olla dc.identifier.uri.</p> <ul style="list-style-type: none"> Koska URI on W3C:n katsannossa sekä tunniste, että verkko-osoite, molemmat tiedot pitäisi mainita selitteessä
dc.rights.accessrights	<p>Ehdotus ohjetekstiksi:</p> <p>Pääsyoikeustieto, jos kuvailun kohteena olevaan tiedostoon pääsyä on rajoitettu. Rajoitus voi perustua esimerkiksi autentikointiin, käytetyn koneen IP-osoitteeseen, maksullisuuteen tai muuhun vastaavaan.</p> <p>Esimerkki: "Pääsy aineistoon rajattu, käyttö vain [nimi] kirjaston tiloissa."</p> <ul style="list-style-type: none"> Suosituksen tehty laajennus pois, perusteena kenttään tallennetun tiedon käyttö Finna-rajapinnassa käyttörajoituksen ilmaisemiseen Kysyttävä lisätietoa Samulta ja finnalaisilta, onko suositeltavia arvoja kentän sisällöksi? Ei ole olemassa virallisia ohjeita, jokainen organisaatio määrittelee pääsyräjoituslauseen itse Riittää että kenttä on käytössä, tekniikka hoitaa DSpace/Finnassa loput
dc.rights.url	<p>Tekijänoikeus-/käyttöoikeussivun verkko-osoite</p> <p>Lisäys huomioihin: Tulevan varalle kenttää voi käyttää CC- tai muun lisenssin verkko-osoitteen tallentamiseen.</p>

[LISÄTTY SUOSITUKSEEN] Tarkennettavia kenttiä

DC-kenttä	Syy tarkennukseen
dc.publisher.country	<p>Kenttään lisättävä suositus kolmimerkkisen koodin käytöstä</p> <p>Huomioita:</p> <p>Kenttään voi kirjata myös maan nimen kokonaisuudessaan. Tietojen haravoinnissa on eri tarpeet riippuen haravoijasta, esim. OKM:n julkaisutiedonkeruussa kolminumeroinen koodi ja RDA-sääntöjen mukaisessa kirjastokuvailussa usein kaksikirjaiminen MARC 21 -ohjeiden mukainen maakoodi. OKM:n julkaisutiedonkeruun mukainen numerokoodi vastaa suositeltua ISO 3166 -standardia, mutta sen hyödyllisyys tiedonhakijalle ei välttämättä ole kovin suuri. MARC 21 maakoodit ovat Library of Congressin laatimat, eivätkä ne vastaa ISO 3166 -standardia. Tietoja haravoitaessa eri maakoodit tulee ottaa huomioon ja ne on tarpeen mukaan mapattava.</p> <p>Lisätietoa:</p> <p>https://wiki.eduuni.fi/display/cscvirtajtp/Koodistot</p> <p>http://marc21.kansalliskirjasto.fi/maat.htm</p> <ul style="list-style-type: none"> Voi olla myös maan nimi Eri haravoinneilla eri tarpeet, esim. OKM ja mahdollinen kirjastokantoihin haravointi RDA-sääntöjen mukaan <ul style="list-style-type: none"> OKM: kolminumeroinen koodi RDA/MARC 21: kaksikirjaiminen koodi

<p>dc. relation. ispartofseries</p>	<p>Lisäys ohjeeseen:</p> <p>Tarkista sarjan tai lehden vakiintunut nimi esimerkiksi Julkaisufoorumin julkaisukanavahaun, ISSN Portalin, ROADin (the Directory of Open Access scholarly Resources), SHERPA/RoMEOn tai Ulrichswebin hausta.</p> <p>Huomioita: DSpace-järjestelmässä useamman sarjan ja niiden numeroiden linkittäminen toisiinsa ei onnistu muuten kuin tallentamalla molemmat tiedot samaan kenttään. Tarkoitukseen voi käyttää tätä kenttää, erottimena sarjan nimen ja numeron välillä tulee käyttää välilyönti-puolipiste-välilyönti -yhdistelmää.</p> <p>Esimerkki: Kansanterveyslaitoksen julkaisuja C ; 15</p>
<p>dc.rights</p>	<p>Suosittelaaan CC-lisenssien 4.0 -versioiden käyttöä, jos versio halutaan mainita. CC-lisenssin tai muun soveltuvan kansainvälisen lisenssin käyttöä suositellaan.</p> <p>Huomioita: Jos sopivaa CC-lisenssiä ei löydy, käyttöoikeustieto voidaan ilmoittaa vaihtoehtoisilla lisensseillä, esimerkiksi Europeanan ja DPLA:n Rights Statements -lisensseillä. Vaikka edellä mainittuja käytetään ensisijaisesti kulttuuriperintöaineiston käyttöoikeuksien ilmoittamiseen, niitä voi myös käyttää muunlaisen aineiston käyttöoikeuksien ilmoittamiseen. Rights Statements -lisensseistä löytyy lisäksi In Copyright -vaihtoehto, jota voi käyttää tekijänoikeuksien alaisen aineiston lisenssinä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Malli miten kaikki lisenssit tallennetaan versionumeron kanssa • Rights Statements -lisensseissä muutoksia, In Copyright korvaa suosituksessakin mainitun Rights Reserved - Free Access -lisenssin: https://www.europeana.eu/portal/en/rights/rr-f.html • Rights Statements: http://rightsstatements.org/page/1.0/?language=en
<p>dc. source. metadata</p>	<p>Metadatan lähteen lyhenne/nimi</p> <p>Lisäys ohjeeseen:</p> <p>Lähdetietokannan tai -organisaation tunnisteeksi suositellaan standardoitua lyhennettä, jos sellainen löytyy.</p> <p>Huomioita: Kenttään voi primääriluetteloinnin tapaan tallentaa oman organisaation ISIL- tai muun tunnuksen, jos halutaan kertoa mikä organisaatio on luonut metadatan. Kirjastojen ja vastaavien organisaatioiden kansainvälinen standarditunnus ISIL on pysyvä, vaikka tietokannan nimi muuttuisi. Esimerkiksi Fennica-kansallisbibliografian ISIL-tunnus on FI-NL ja Kansalliskirjaston ISIL-tunnus taas FI-H.</p> <p>Lisätietoja: http://isil.kansalliskirjasto.fi/</p>
<p>dc.type. okm</p>	<p>Julkaisutyypiluokitus: https://wiki.eduuni.fi/display/cscvirtajtp/Koodistot (kohdasta Julkaisutyypikoodisto).</p> <p>Huomioita: Theseuksessa yleisesti käytettyyn dc.type.kota-kenttään tallennetaan käytännössä sama tieto OKM:n julkaisutyypistä. Vuodesta 2015 eteenpäin OKM:n julkaisutyypiluokitus on aiempaa tyypistempi. Vanha julkaisutyypiluokitus: https://confluence.csc.fi/display/tutki/OKM%3An+julkaisutyypiluokitus.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Huomautuksiin mahdollisesti lisättävä tieto: Theseuksessa käytetty dc.type.kota tarkoittaa käytännössä samaa julkaisutyypiluokitusta • Julkaisutyypiluokitus on karsitumpi vuodesta 2015 eteenpäin, kaikki opinnäytetyyppejä ei enää listata